

РОЗВИТОК ПРОЄКТНОЇ КУЛЬТУРИ В АКАДЕМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТІВ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС+НАПРЯМУ ІМ. ЖАНА МОННЕ

О. Мельник

Сумський національний аграрний університет, APREI

olena.melnyk@snau.edu.ua

І. Сікорська

Донецький державний університет управління, APREI

irina1710@ukr.net

Європейський вибір України відкриває нові перспективи співробітництва з розвинутими країнами світу, надає нові можливості для суспільного розвитку, зміцнення позицій України у світовій системі міжнародних відносин. Це – найкращий спосіб реалізації національних інтересів.

Питання європейської інтеграції Української держави є актуальним питанням подальшого розвитку, як консолідуючий чинник, який об'єднує наукову спільноту і українське суспільство загалом. Співробітництво України з ЄС сприятиме наближенню нашої держави до високих європейських стандартів, впровадженню європейських цінностей та, як результат, до підвищення рівня життя та добробуту населення. Основними напрямками освітньої і наукової інтеграції України до Європейського простору знань, який поєднує в собі ЕНЕА та ERA, є впровадження європейських норм і стандартів у вітчизняну систему освіти та науки, а також розвиток міжнародної співпраці в рамках реалізації спільних наукових, освітніх та інших проектів (Меняйло та ін., 2019).

У свою чергу Європейські країни також вбачають перспективу у співпраці з Україною, тому усіляко підтримують впровадження українських проектів та розвиток програм мобільності у вищій освіті, зокрема через фінансування та надання грантів. Нещодавно Україна отримала додаткове фінансування конкурсів Програми «Еразмус+» у 2019-2020 рр. загальною сумою 5 млн. євро. Це рішення було прийнято ЄС за результатами розгляду відповідного звернення України щодо можливості фінансування національних проектів у вищій освіті, наприклад, для розробки системи освіти впродовж життя, впровадження інклюзії, підвищення якості вищої освіти, поступову діджиталізацію освіти.

На сьогодні в Україні сформувалась потужна спільнота викладачів і дослідників Європейського Союзу та європейської інтеграції, яка відіграє все помітнішу роль як в академічному середовищі, так і в українському суспільстві. Особливо вагому роль у цьому контексті займають проекти Програми Еразмус+ напрямку ім. Жана Монне, метою яких є розвиток, вдосконалення та поширення Європейських Студій в Україні. Вже багато проектів успішно реалізуються у різних частинах нашої держави, що має винятково важливе значення для подальшої тісної взаємодії України з Європейським Союзом. Лише за останній рік академічна спільнота Жана Монне в Україні збільшилась на 25 команд

однодумців, які протягом наступних трьох років будуть реалізувати цікаві проекти з проблематики ЄС та європейської інтеграції.

Однією з команд, яка вже понад 5 років реалізує різноманітні проекти ім. Жана Монне є Українська Асоціація Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції (APREI, 2020). Асоціація виступає своєрідним майданчиком для поєднання найрізноманітніших ідей, проектів та людей; збирає разом та дає змогу проектним командам та всім прихильникам європейського майбутнього нашої держави обговорити нові ідеї, поділитися досвідом, поширити знання та наукові здобутки у колі однодумців.

Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції об'єднує дослідників та практиків, які фахово займаються євроінтеграційною тематикою, і відкрита до співпраці з усіма, хто цікавиться різними аспектами європейських інтеграційних процесів. Асоціація особливої уваги надає опрацюванню та впровадженню нових освітніх і науково-дослідних ініціатив міждисциплінарного напрямку, поширює інформацію про український досвід реалізації проектів програми ім. Жана Монне за межами України, налагоджує плідне партнерство на загальнодержавному рівні з європейським професійним середовищем інших країн. Діяльність Асоціації спрямована на надання можливості для викладачів і дослідників з різних частин України представити свій освітянський досвід і наукові досягнення більш широкому загалу на національному та міжнародному рівнях.

До ключових напрямів діяльності Асоціації належить поширення об'єктивної та фахової інформації про Європейський Союз та популяризація європейської інтеграції серед різних прошарків українського суспільства, зокрема шляхом організації семінарів, круглих столів, конференцій та практикумів із залученням іноземних фахівців.

Асоціація проводить активну громадську роботу, спрямовану на підвищення розуміння важливості подальшого зближення України з Європейським Союзом та активно поширює інформацію про український досвід реалізації проектів Програми Еразмус +напрямку ім. Жана Монне за межами України та налагодження плідного партнерства з організаціями з європейських студій з інших країн.

Асоціація приділяє особливу увагу розбудові конструктивної співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування з метою впровадження передового європейського досвіду в освітній і науковій сферах та залученню нових членів Асоціації у якості експертів з євроінтеграційної тематики.

Упродовж 2016-2020 рр. Асоціацією було проведено низку міжнародних науково-практичних конференцій, об'єднаних тематикою «Україна-Європейський Союз: від партнерства до асоціації». Визначною подією, яка набула розголосу далеко за межами України, стало проведення Академії «ЄС – Східне партнерство: підтримка нового покоління науковців з європейських студій». Академія зібрала разом 36 учасників з країн Східного партнерства та країн ЄС і стала потужним фундаментом для формування співпраці між молодими вченими з країн Східного партнерства у сфері Європейських Студій (APREI, 2019).

Спільною ініціативою трьох академічних об'єднань європейців з країн Східного Партнерства: Української Асоціації Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції, Асоціації співтовариства дослідники Європейського Союзу (Молдова) та Асоціації досліджень Європейського Союзу (Грузія) у червні 2019 року стало проведення міжнародного форуму «Reflecting on the future of the EU–EaP relations: young scholars' voice». Триденний захід об'єднав науковців у галузі європейських досліджень з країн Східного партнерства з метою представлення своїх академічних наукових досягнень, обміну досвідом та обговорення можливостей консолідації відносин між ЄС та країнами східноєвропейського партнерства.

Відчуваючи сучасні потреби та попит на дискусійну тему з приводу світової пандемії COVID-19, у березні 2020 р. Асоціація ініціювала студентський конкурс есе: «Як коронавірус вплине на європейську інтеграцію та солідарність: випробування кризою, шанси на оновлення». У журі конкурсу увійшли координатори проєктів програми ім.Жана Монне різних років, було отримано 197 робіт, обрати найкращі з яких, було надскладним завданням.

Також Асоціація на постійній основі проводить семінари з поширення європейських студій в різних регіонах України, за участю вітчизняних та міжнародних експертів.

Отже, на прикладі діяльності Асоціації відбувається зближення України з Європейськими країнами в освітянському середовищі та формування свідомості приналежності до європейської спільноти. Популяризація європейських студій в регіонах створює позитивний імідж ЄС та його країн, заохочує дослідників до поглибленого вивчення євроінтеграційних процесів та надає можливість впроваджувати інноваційні ідеї в освітній процес.

Українська Асоціація Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції запрошує усіх зацікавлених викладачів, дослідників і практиків долучитись до програм міжнародної співпраці, щоб разом сформувати сучасне, інклюзивне та динамічне професійне середовище для українських освітян та науковців, які займаються євроінтеграційною тематикою.

Література:

Академія «ЄС – Східне партнерство: підтримка нового покоління науковців з європейських студій». Режим доступу: <http://aprei-project2018.com.ua>

Меняйло, В. І., Тупахіна, О. В., Гура, О. І., Сарабєєв, В. Л., Воронова, Н. В. (2019). Основи формування європейської проєктної культури: Навчально-методичний посібник. Європейський проєкт EUROPROC («Європейська проєктна культура»). 348.

Українська Асоціація Викладачів та Дослідників Європейської Інтеграції. Режим доступу: www.aprei.com.ua